

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Всеукраїнської науково-технічної конференції студентів,
аспірантів і молодих учених, присвяченої 80-річчю
від дня народження професора Олега Балацького
(Україна, Суми, 21 – 25 квітня 2017р.)

Суми
Сумський державний університет
2017

ТЕНДЕНЦІ І ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО КРЕДИТУ В УКРАЇНІ

*студентка гр. Ф-61 Валюх А. В.
Сумський державний університет*

На сьогоднішній день світова фінансова наука має певний перелік досягнень щодо розвитку національних фінансових систем стосовно принципів, сторін, методів, аспектів функціонування й підвищення ефективності їх діяльності.

Але особливим проблемним питанням в економіці і фінансах є питання отримання державою міжнародного кредиту і обслуговування державного боргу. На сьогодні міжнародними кредитами користуються всі країні світу.

Державний кредит — це сукупність економічних відносин, що виникають між державою та фізичними або юридичними особами (фінансовими установами, корпораціями, організаціями). За економічною сутністю державний кредит — це форма вторинного перерозподілу ВВП. Його джерелом є вільні кошти населення, організацій і підприємств [1].

Державний кредит буває двох видів:

- внутрішній, коли держава запозичує кошти у підприємств і населення власної країни;
- зовнішній, якщо держава робить запозичення на міжнародному рівні.

Державні запозичення — це основна форма державного кредиту, коли держава є позичальником. Для цих запозичень характерне те, що тимчасово вільні грошові кошти населення та суб'єктів господарювання залучаються до фінансування загальнодержавних потреб шляхом випуску й реалізації державних цінних паперів. Оформлення державних запозичень в Україні в основному здійснюється за допомогою двох видів цінних паперів — облігацій та казначейських паперів (векселів) [2].

На сьогодні система державного кредиту в нашій країні має велику кількість проблем, що призводять до зростання державного боргу. Серед основних проблем в Україні можна виділити наступні:

- загальна сума державного боргу постійно зростає, внаслідок проведення урядом політики, яка зорієнтована на не інфляційний механізм погашення дефіциту бюджету;
- особливістю державного боргу є те, що у його структурі значне переважає зовнішня складова;
- обсяг платежів за державним боргом зріс в абсолютній величині внаслідок закінчення пільгових періодів на раніше отримані кредити;
- на позичковому ринку простежується тенденція до збільшення строків державних цінних паперів;

– збільшуються обсяги фінансування програм розвитку, про що свідчить зростання гарантованого боргу внаслідок залучення кредитних ресурсів для будівництва та ремонту автомобільних доріг;

– дохідність облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП) характеризується спадною динамікою, що у підсумку сприяє зменшенню вартості державних запозичень.

Протягом січня – грудня 2016 року сума державного і гарантованого державою боргу України збільшилася на 357,58 млрд. грн. Зростання у 2016 році обсягу державного і гарантованого державою боргу пов'язано із девальвацією національної валюти, забезпеченням фінансування дефіциту державного бюджету, капіталізацією державних банків, в тому числі у зв'язку з переходом у державну власність ПАТ КБ “ПриватБанк” та наданням кредиту ФГВФО [3].

Серед напрямків щодо вдосконалення механізмів контролю та управління державним боргом основним є пріоритетність інвестиційної спрямованості державних запозичень. Це тому, що структура державного боргу за напрямком використання у своїй більшості пов'язана з бюджетним використанням позик. Пріоритетність інвестиційної спрямованості дозволить створити більш сприятливі умови для зростання економіки і підвищення ефективності використання залучених коштів.

Отже, з метою розв'язання проблем та вдосконалення контролю та управління державним боргом потрібно, на наш погляд:

– під час нестабільності національної валюти зорієнтуватися на ринок внутрішніх державних запозичень;

– підвищувати купівельну зацікавленість щодо державних цінних паперів на внутрішньому ринку;

– застосовувати надання державних гарантій на запозичення які пов'язані з реалізацією національних інтересів лише у конкретних окремих випадках;

– не використовувати кредити міжнародних організацій, банків та фондів що мають додаткові умови, що обмежують, в першу чергу, економічну, а вже в другу, – політичну незалежність розвитку своєї країни.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Зайцев, О. В. Фінансові розрахунки. Теорія і практика [Текст]: навч. посіб. / О. В. Зайцев. – Суми : СумДУ, 2013. - 607 с.

2. Зайцев, О. В. Основи фінансового інструментарію [Текст]: підручник / О. В. Зайцев. – Суми : СумДУ, 2016. - 523 с.

3. Електронний ресурс: <http://www.minfin.gov.ua>

Науковий керівник. Зайцев О. В.